'SH 's-HERTOGENBOSCH ONDERNEMEND ONDERWIJS

In de schoenen van

Renée

Renée Langens

Opleidingsdocent Nederlands
FHKE pabo 's-Hertogenbosch

"Het is belangrijk om te begrijpen dat je alles voor kan lezen, zolang je er zelf maar enthousiast over bent."

"In de jeugdliteratuur is er steeds meer aandacht voor variëteit aan personages met verschillende uiterlijke kenmerken, culturen, seksuele oriëntaties en opleidingsniveaus."

Renee Langens, 2021

Interview

Wie past deze schoen?
Weet jij dat ik hele grote voeten heb? Een grote voetafdruk en veel schoenen, dus ik heb ook erg veel te vertellen. Mijn naam is Renée Langens (33 jaar) en ik ben geboren in Nuland, Brabant. Ik heb 6 jaar in Nijmegen gestudeerd maar uiteindelijk ben ik terug naar Brabant gekomen. Ondanks dat ik opgegroeid ben op het platteland, voel ik mij erg thuis in de stad.

Ik woon samen met Mark in 's-Hertogenbosch en dicht bij mijn ouders. Mijn zusje woont ook weer in de buurt dus dat bepaalt mede dat ik mij hier thuis voel. Ik vind het belangrijk om mijn directe gezin om mij heen te hebben zodat 'ik er effe langs kan fietsen'.

Ik ben een echte Nederlander, maar ik ben erg geïnteresseerd in de Europese cultuur en de Griekse, Romeinse en Egyptische oudheden. In mijn onderwijs ben ik veel bezig met diversiteit en verschillende werelden in de literatuur. Dat typeert mij.

Ik wil graag uitdragen dat het belangrijk is om oog te hebben voor de 'ander' door je te verdiepen in (voor)oordelen vanuit waar je (on)bewust handelt. Altijd, maar zeker in het onderwijs.
Via 'waardeverheldering' krijg je je waarden, argumenten en eventuele drogredenen helder; dat doen we op de pabo in het derde studiejaar in colleges over 'talige diversiteit en jeugdliteratuur'. In de jeugdliteratuur is er steeds meer aandacht voor variëteit aan personages met verschillende uiterlijke kenmerken, culturen, seksuele oriëntaties en opleidingsniveaus.

Interview

Vind je het belangrijk dat mensen weten waar je vandaan komt?
Ik vind het belangrijk dat ik buiten de stad ben opgegroeid. Sloottochten maken, met natuur en boerderijdieren om je heen opgroeien. Echter ben ik blij met mijn volwassen leven in de stad. Ik houd van de levendigheid, van de cultuur en de verrassingen die de stad te bieden heeft. Ik zou ook niet snel teruggaan naar een dorp.

Wat zei je dat je vroeger later wilde worden?
Voordat ik naar de kleuterklas ging wilde ik cowboy worden. Vanaf de kleuterklas wilde ik een tutu aan en danseres worden. In mijn puberteit wilde ik schrijver worden en daarom ben ik toen Nederlands gaan studeren. Ik zag toen al veel kleur in taal. Ik vond het erg belangrijk dat mijn leraren goed verhalen kon vertellen, zodat ik het filmpje in mijn hoofd zag. Het verhaal moest gaan leven in mijn hoofd. Wanneer iemand hierin slaagde, mocht ik deze persoon meer.

Hoe verliep jouw loopbaan?
Ik heb havo gedaan op een school in Oss en later in Den Bosch. Toen ben ik Nederlands gaan studeren in Nijmegen op de lerarenopleiding. Dit heb ik twee jaar gedaan. Ik heb de propedeuse gehaald en met die propedeuse ben ik letterlijk overgestoken naar de overkant van de straat. Daar bevindt zich de universiteit van Nijmegen en ben ik taal en cultuurstudies gestart. Tijdens de opleiding voor leraar Nederlands voelde ik meer enthousiasme voor literatuur en jeugdliteratuur. Dat heeft mij doen besluiten verder te studeren aan de universiteit.

Tijdens de studie taal- en cultuurstudies heb ik gekozen voor kunstgeschiedenis en literatuurwetenschappen. Ik heb ze allebei bijna helemaal afgerond en toen moest ik kiezen. Ik heb toen nog getwijfeld of ik architectuur wilde studeren, maar voor architectuur had ik bouwkunde (en dus wiskunde) nodig en dat zou veel tijd kosten doordat ik op de middelbare school weinig wiskunde heb gevolgd. Dus toen heb ik literatuur gekozen en stage gelopen bij Passionate Bulkboek (Jonge Jury, Dag van het Literatuuronderwijs, Geen Daden Maar Woorden Festival).

Ik heb vier jaar over mijn bachelor gedaan, want ik had een bestuursfunctie bij Studentenwintersport. Ik heb mijn studie op een lager pitje gezet hiervoor. Uit het bestuursjaar heb ik veel geleerd over het organiseren van dingen, veel gesproken met de Franse skileraren en ook ontdekt dat ik het organiseren en het laten slagen van een evenement erg kicken vind. We hadden 380 leden op dat moment.

Daarna wist ik nog niet wat ik wilde gaan doen, tot de master jeugdliteratuur kwam, toen wist ik het zeker. Ik zat in het eerste cohort van deze studie. Tijdens deze studie heb ik stage gelopen bij Pabo Arnhem. Ik heb mijn onderzoek gedaan naar Jeugdliteratuur binnen wereldoriëntatie op Nederlandse pabo's. Dat kwam omdat ik tijdens mijn Master bedacht: 'Hoe kan ik zoveel mogelijk kinderen bereiken met deze theorie/leesbevordering?' Het antwoord was 'via leerkrachten, dus op de pabo'. Ik vind het nog steeds heel belangrijk dat jeugdliteratuur niet aan taal vast hangt want kinderboeken gaan altijd over de wereld. Bij oriëntatie op jezelf en de wereld past jeugdliteratuur dus beter en ik was benieuwd of dit ook toegepast werd. Dat is iets waar ik nog steeds mee bezig ben.

Interview

Daarna wist ik dus dat ik een lerarenopleiding moest volgen, want anders kon ik niet in het hbo werken. Ik moest een pre-master volgen met een paar vakken over taalkunde. Daarnaast werkte ik fulltime in de horeca. Dat is werkgericht mijn tweede interessegebied. Ik vind lekker eten en drinken heel belangrijk en als ik dat niet thuis doe, vind ik het heel belangrijk dat ik gastvrij word ontvangen en ik merkte dat ik het fijn vond om andere mensen ook een fijne avond te bieden.

Daarna ben ik de postmaster ULT (universitaire lerarenopleiding Tilburg) gaan studeren waarbij ik stage liep op het d'Oultremontcollege in Drunen. Daar ben ik afgestudeerd.

Tegelijkertijd ben ik extra stage gaan lopen bij Nanke op de pabo in Den Bosch. Ik was op zoek naar extra stof om over na te denken. Toen ik klaar was met de opleiding en voldeed aan de sollicitatie-eisen kreeg ik een baan aangeboden voor drie dagen in de week bij de pabo in Den Bosch. De eerste 9 maanden van mijn werk heb ik ook nog twee dagen in het voortgezet onderwijs gewerkt. Daarna kon ik fulltime beginnen op de pabo als docent Nederlands, tutor, opleidingscoach, minorcoördinator en ik was projectleider bij Pabo University.

Wat knap dat je zover omhooggeklommen bent binnen opleidingsniveaus. Hoe kijk je daar zelf tegen aan?

Ik ben daar zelf erg trots op. Mijn visie op gelijkheid binnen het onderwijs typeert mij. Ik ben gevoelig voor het woord 'mbo'er' binnen het hbo. We scheren mensen te vaak over een kam als het gaat om opleidingsniveau. Het werken vanuit clichés is oneerlijk. Op basis van vooropleiding een vooroordeel hebben op mensen, zowel negatief als positief, kan veel invloed hebben op een student.

Zou je jezelf omschrijven als een ondernemend type?

Ja! Omdat ik als ik iets snap of langzamerhand een handeling of activiteit op de automatische piloot ga doen, dan ga ik op zoek naar iets nieuws. Ik wil altijd weer verder. Als het te relaxed gaat, raak ik verveeld en wil ik nieuwe dingen gaan leren. Als je van iedere dag weet hoe die verloopt dan raak ik verveeld. Ik wil niet per se meer, maar ik wil vooral nieuwe dingen leren en ontdekken. Ik ben op zoek naar de verrassing in dingen die kleur geven aan het leven.

Als je een dier zou zijn, welk dier zou je dan willen zijn?

Vliegen ligt zo voor de hand, echter lijkt het me heel interessant. Ik ben altijd wel heel erg gefascineerd door de onderwaterwereld, dat vind ik iets heel onbekends. Het feit dat we de oceaan zien als een blauw stukje land, is super fictief. Er zit een grote wereld onder water en dat is iets wat we nooit zullen weten. Bijvoorbeeld: wat gebeurt er onder water als er een vulkaan uitbarst? Daar zou ik graag bij willen zijn. Het moet dus een dier zijn die onder water op veel plekken komt, diep kan gaan en een lang leven heeft. Je moet dus niet snel opgegeten worden. Een walvis zou dus kunnen.

Interview

Wat zou je later willen worden?
Ik wil wel iets in het onderwijs blijven doen. Ik merk dat dat een plek is waar heel veel kan en waar ik veel kan leren. Ik kan hier veel in bereiken. Ik vind het belangrijk om een missie te hebben.

Als ik 60 ben zou ik wel een boekwinkeltje willen openen waar je ook een koffietje of biertje kan drinken zodat je iets creëert voor ouders en kind. Een gezellige plek waar je ook toevallig boeken kan kopen, voorleessessies en signeersessies. Een bruin café maar dan een boekwinkel. Ken je de film 'You've got mail'? Meg Ryan heeft daar ook haar eigen boekwinkeltje op de hoek van de straat. Dat is het boekwinkeltje dat ik bedoel.

Wat wil je ons netwerk meegeven over Jeugdliteratuur?
Wanneer je kinderen aan het lezen probeert te krijgen, doe je dit niet alleen door aan te sluiten bij de leef- en belevingswereld van de kinderen zelf. Het is belangrijk om te begrijpen dat je alles voor kan lezen, zolang je er zelf maar enthousiast over bent. Met andere woorden: je kan mensen inspireren met je eigen enthousiasme, ook als het niet meteen aansluit bij de doelgroep.
Een goed voorbeeld voor het voortgezet onderwijs is een leraar die een oud boek van Bart Moeyaert of Jan Wolkers voorleest. Voor de studenten zijn deze schrijvers niet bekend. Maar wanneer je een goed fragment kiest waar je zelf enthousiast over bent, en je legt uit waarom je er zo enthousiast over bent, dan kun je toch boeien.

Als leraar hoef je geen boekenwurm te zijn. Je hebt alleen kennis nodig over wat er te krijgen is maar hier zijn veel handvatten voor. Ik ben zelf bezig samen met Rob van de Sande. Hij heeft een website 'Frappante fragmenten'. We werken aan een top 40 van boeken voor jeugdliteratuur maar ook Young Adults. Boeken die je leuk vindt als je 16 bent. Het item heet 'Leuk lezen voor de lijst' en ik wil studenten binnen het voortgezet onderwijs inspireren om lezen leuk te vinden. Het belangrijkste is dat lezen leuk is. We maken opnames over de verschillende boeken: we lezen het eerste hoofdstuk en een frappant fragment. Wanneer dit je aantrekt, kun je het boek bestellen.

Leerkrachten kunnen dit natuurlijk ook gebruiken. Wanneer je zelf geen tijd hebt om zoveel boeken te lezen, kan dit een manier zijn om te kijken wat je wel aan kan bieden. We proberen de meest recente en interessante titels toe te voegen.

Voor het primair onderwijs staat er al een top 40 online. Deze is te vinden op:
https://www.frappantefragmenten.nl/top-40-kinderboeken/

Boekentips

Dit lijstje zal iedere keer dat je het mij vraagt anders, omdat er zoveel is.

Pluk van de Petteflet
Een boek waarvan ik vind dat alle kinderen het hebben moeten ervaren is Pluk van de Petteflet. Ik vind dit het beste boek van Annie MG Schmidt. In de verhalen van Pluk zit zoveel ondernemerschap, fantasie en avontuur. Het belangrijkste in dit boek is het maken van fouten. Het is zo fijn dat er dingen fout mogen gaan. Het is een tijdloos boek van alle generaties.

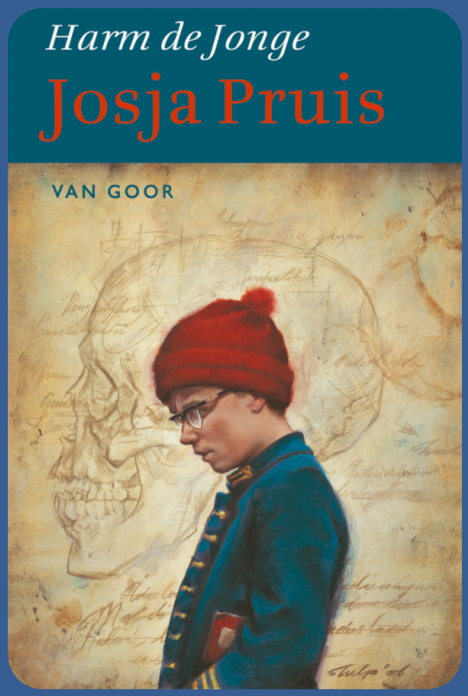

Josja Pruis
Een andere titel die mijn persoonlijke favoriet is: 'Josja Pruis' van Harm de Jonge. Omdat ik dat boek zo goed vind, kan ik mensen enthousiasmeren, ook als het niet zo bij ze past. Dit boek past bij veel leeftijden. Vanaf de basisschool (groep 4) tot een 80-jarige, het blijft een leuk boek. Het boek heeft een open einde waardoor het iedere keer een andere betekenis heeft wanneer je het leest.

Ik juich voor jou
Het laatste boek wat ik wil delen is van Edward van de Vendel, een van de grootste kinderboekenschrijvers en dichters van Nederland. Hij wordt heel weinig genoemd in het primair onderwijs omdat hij heel poëtisch is en het daardoor is het niveau wat moeilijker. Hij is onder andere bekend van 'Superguppie'. Het boek wat ik wil aanraden is een dichtbundel: 'ik juich voor jou'. Het is een boekje met allemaal gedichten over de 'net niet sporter'. Mijn favoriete gedichtje is een gedichtje over een varken dat turnkampioen wil worden. De gedachte van het boekje is: 'Je hoeft niet de beste te zijn om perfect te zijn'.

Contact

Wil je graag in contact komen met Renée Langens voor vragen, inspirartie of advies?

Je kan haar bereiken via haar profiel op LinkedIn:
www.linkedin.com/in/r-langens-cv